

Nr. 15.
6.
nóvbr.

Lög

um

nýbýli.

Vjer Christian hinn Níundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru :

1. gr.

Nýbýli má stofna á eyðijörðum og í öðrum óbyggðum löndum, er enginn getur sannað sína eign. Svo má og stofna nýbýli í afrjettum, er sveitarfjelög eiga, og almenn-
ingum, ef sveitarstjórnir þeirra sveitarfjelaga, er afrjettina eiga eða eiga hagsmuna að
gæta í almenningnum, leyfa það, og sýslunefndin veitir til þess samþykki sitt.

2. gr.

Nu vill einhver stofna nýbýli á eyðijörð eða í óbyggðu landi, og skal hann þá birta þá
fyrirætlun sína í því opinberu blaði, er flytur stjórnarvalda auglýsingar. Þegar liðnir eru
6 mánuðir frá þessari birtingu, skal amtmaður, ef nýbýlingur óskar þess, og enginn hefur
á þeim fresti gefið sig fram við amtmann með heimildarskýrteini fyrir landi því, er ætlað
er til nýbýlis, bjóða hlutaðeigandi sýslumanni að kveðja til 4 menn og gjöra ásamt þeim
áreið á landið, setja glögg landamerki og meta það til dýrleika, og enn fremur skulu á-
reiðarmenn láta uppi tillögur um þau skilyrði, er þeir álíta hæfilegt að setja nýbýlingi
um húsabyggingar, girðingar, yrking túns og garða m. fl. innan ákveðins tíma. Frestur
þessi má ekki vera styttri en 2 ár, og ekki lengri en 4 ár.

3. gr.

Til áreiðargjörðar þeirrar, er nefnd er í 2. gr., skal boða með 7 nátta fresti þá,
er land eiga að hinu fyrirhugaða nýbýli. Mótmæli, er fram kunna að koma við gjörðina,
skulu bókuð og eptirrit af gjörðinni síðan sent amtmanni, er gefur út nýbýlisbrjef til beið-
anda, ef hann eigi álitur, að mótmæli þau, er kunna að hafa komið fram, sjeu á rökum
byggð.

Nr. 15. Lög 6. nóvbr. um nýbýli.

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18de September 1891.

Lov

om

Nybyggersteder.

Nr. 15.

6te
Novbr.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Benders og Gters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenborg,

Gøre bitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov :

§ 1.

Nybyggersteder kunne optages paa Odejorder og i andre ubebyggede Landstrækninger, som ingen kan bevise sin Ejendomsret til. Ligeledes kunne Nybyggersteder optages i Afretter, der tilhøre Kommuner, og i Almindinger, saafremt Bestyrelserne for de Kommuner, der eje vedkommende Afret eller ere interesserede i vedkommende Alminding, tillade det, og Sysselforstanderskabet dertil meddeler sit Samtykke.

§ 2.

Naar nogen vil optage et Nybyggersted paa en Odejord eller i en ubebygget Landstrækning, skal han bekendtgøre saadant i den for offentlige Bekendtgørelser bestemte Avis. Efter 6 Maanedes Forløb fra denne Bekendtgørelse skal vedkommende Amtmand, saafremt Nybyggeren ønsker det, og ingen i Mellemtiden har meldt sig hos Amtmanden med Adkomstbevis til den til Nybyggerstedet bestemte Landstrækning, befale vedkommende Sysselmand med 4 tiltagne Mænd at besigtige Stedet, fastsætte tydelige Grænseskel og ansætte det til Dyrhed, hvorhos Sysselmændene skulle gøre Indstilling om, hvilke Wilkaar Nybyggeren passende findes at kunne undergives i Henseende til Opførelsen inden en vis bestemt Frist af Bygninger, Gærdesætning, Dyrkning af Lun og Have m. m. Fristen maa ikke være kortere end 2 Aar og ikke længere end 4 Aar.

§ 3.

Til den i § 2 ommeldte Aastedsforretning indvarsles med 7 Nætters Varjel Ejerne af de til det paataente Nybyggersted tilgrænsende Landstrækninger. Indsigelser, som under Forretningen maatte fremkomme, protokolles, hvorefter en Udskrift af Forretningen indsendes til Amtet, som udsteder et Nybyggerbrev til Rekvirenten, saafremt det ikke anser de mulig fremkomne Indsigelser for begrundede.

Nr. 15. Lov af 6te November om Nybyggersteder.

Nr. 15. Í nýbýlisbrjefinu, er þinglýsa skal sem heimild fyrir eignarrjetti nýbýlings að landinu, skulu tekin fram öll þau skilyrði um húsabyggingar, girðingar, yrkingar túns og garða, m. fl., sem amtmaður, eptir tillögum áreiðarmanna, álitur hæfileg.

4. gr.

Nú vill maður taka upp nýbýli í afriðjett eða almenningi, smbr. 2. lið 1. greinar, og getur þá hlutaðeigandi sveitarstjórn eða sveitarstjórnir áskilið, að nýbýlingur greiði hlutaðeigandi sveitarsjóði eða sveitarsjóðum árlegt erfðafestugjald af landinu, en upphæð gjaldsins skulu áreiðarmenn meta. Stofnun slíks nýbýlis þarf eigi að auglýsa í blöðum, en að öðru leyti fer um upptöku þess, eins og segir í 2. og 3. grein.

5. gr.

Eigi má nýbýli upp taka, er minna er metið en 5 jarðarhundruð að dýrleika.

6. gr.

Kostnað þann, er af útmæling og mati nýbýlis leiðir, greiði nýbýlisbeiðandinn: ferðakostnað sýslumanns eptir úrskurði amtmanns, og hinum dómkvöddu mönnum 3 kr. hverjum fyrir dag hvern, sem þeir eru að gjörðinni.

7. gr.

Sýslumaður skal gæta þess, að nýbýlingur fullnægi skilyrðum þeim, sem honum eru sett í nýbýlisbrjefinu. Nú brýtur nýbýlingur í einhverju verulegu atriði nýbýlisskilyrðin, og getur sýslumaður þá lagt það til, að hann verði sviptur nýbýlisrjettindum. Amtmaður hefur fullnaðarúrskurð um þetta mál.

Þegar nýbýlingur hefur með amtsúrskurði verið sviptur nýbýlisrjetti, skal eptir tillögu hlutaðeigandi sveitarstjórnarvalda heimila nýbýlið öðrum manni, er þá nýtur sama rjettar, sem nýbýlingurinn annars hefði notið. Nýbýlingurinn getur þó krafist endurgjalds hjá þeim, er við nýbýlinu tekur, fyrir þá verðhækkun nýbýlisins, er með löglegu mati og skoðunargjörð tilkvaddra manna er eignuð umbótum þeim, er hann hefur gjört á nýbýlinu.

8. gr.

Tilskipun 15. apríl 1776 um fríheit fyrir þá, er vilja upp taka eyðijarðir eða óbyggð pláz á Íslandi, er úr lögum namin.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 6. nóvember 1897.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Rump.

I Nybyggerbrevet, der bliver at tinglæse som Ejendomsadkomst for Nybyggeren Nr. 15. paa den udbviste Landstrækning, optages de Vilkaar i Henseende til Opførelsen af Byg-^{6te} ninger, Gærdesætning, Opdyrkning af Tun og Have m. m., som Amtet efter Syns-^{Novbr.} mændenes Indstilling finder passende.

§ 4.

Vil nogen optage et Nybyggersted i en Afretsfælled eller Alminding (jfr. § 1, 2det Punktum), kan vedkommende Kommunalbestyrelse eller Kommunalbestyrelser betinge, at Nybyggeren erlægger til den eller de paagældende Kommunekasser en aarlig af Synsmændene fastsat Arvesæstegift af den udbviste Landstrækning. Med Optagelsen af et saadant Nybyggersted forholdes efter Forfristerne i §§ 2 og 3, kun at Bekendtgørelsen i Aviserne kan bortfalde.

§ 5.

Amtet Nybyggersted maa optages, som ansættes til mindre Dyrhed end 5 Hundreder.

§ 6.

De af Nybyggerstedets Udmaalning og Ansættelse til Dyrhed flydende Omkostninger udredes af Retvirenten, nemlig Godtgørelse for Rejseomkostninger til Sysselmannden efter Amtets Decision og til de af Retten udnævnte Mænd 3 Kr. til hver for hver Dag, som medgaar til Forretningens Afholdelse.

§ 7.

Sysselmannden har at paase, at Nybyggeren opfylder de i Nybyggerbrevet fastsatte Vilkaar. Hvis Nybyggeren gør sig skyldig i væsentlige Brud paa Nybyggervilkaarene, kan Sysselmannden indstille, at Nybyggerrettigheden fratages ham, hvorom Amtet træffer endelig Bestemmelse.

Naar en Nybygger ved Amtets Resolution er betaget sin Nybyggerrettighed, vil Nybyggerstedet efter vedkommende kommunale Myndigheders Indstilling være at overlade til en anden Mand, der nyder de samme Rettigheder, som Nybyggeren ellers havde haft. Denne har Krav paa af den tiltrædende at erholde godtgjort den Værdiforøgelse, han ved lovlig Syns- og Skønsforretning findes at have tilført Ejendommen ved Arbejder, han har udført paa samme.

§ 8.

Forordning 15de April 1776 om Friheder for dem, som ville optage øde Steder eller ubebygte Steder i Island, ophæves.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 6te November 1897.

Ministeriet for Island, den 6te November 1897.

Rump.

Olafur Halldórsson.